

College Kwaliteitsonderzoek (CKO)

Verslag van de werkzaamheden

2008 en 2009

Inhoudsopgave

1.	Samenvatting	5
2.	Ontwikkelingen 2008 – 2009	7
3.	Werkzaamheden 2008 – 2009	9
4.	Onderzoeksresultaten 2009	11
Bijlage 1	Samenstelling onderzoekspopulatie	13
Bijlage 2	Taakuitoefening CKO	15

1. Samenvatting

Na een onderbreking van de toetsingswerkzaamheden in 2007/2008 is in 2009 opnieuw gestart met het uitvoeren van kwaliteitsonderzoeken. De inwerkingtreding van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) maakte namelijk het ontwikkelen van een nieuw toetsingsregime noodzakelijk, omdat met de inwerkingtreding van de Wta op 1 oktober 2006 het toezicht op de uitvoering van wettelijke controles werd opgedragen aan de Autoriteit Financiële Markten (AFM). In dit verslag worden de werkzaamheden over 2008/2009 weergegeven die verband houden met de voorbereiding en uitvoering van de kwaliteitsonderzoeken onder de nieuwe Verordening Kwaliteitsonderzoek die op 1 januari 2009 in werking is getreden.

Tevens worden de eerste resultaten van de in 2009 onder de Verordening Kwaliteitsonderzoek uitgevoerde periodieke kwaliteitsonderzoeken gepresenteerd.

Het doel van het kwaliteitsonderzoek is de bevordering van de kwaliteit van de beroepsuitoefening. De handhaving van de naleving van de beroepsregels is van belang, maar vormt niet het primaire motief voor het kwaliteitsonderzoek.

Op basis van de Verordening Kwaliteitsonderzoek wordt in principe eens in de vier jaar een periodiek kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is gericht op de opzet en werking van het stelsel van kwaliteitsbeheersing van een accountantskantoor en accountantsafdeling dat is gericht op assurance en aan assurance verwante opdrachten met uitzondering van wettelijke controleopdrachten. Laatstgenoemde opdrachten vallen, ingevolge de Wta, onder toezicht van de AFM.

Er zijn onder de verantwoordelijkheid van het College Kwaliteitsonderzoek (CKO) in de verslagperiode 204 periodieke kwaliteitsonderzoeken uitgevoerd. In Bijlage 1 wordt de onderzoekspopulatie nader toegelicht. Van de 204 onderzochte kantoren beschikken er 91 over een vergunning op grond van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta). Artikel 11 van de Verordening Kwaliteitsonderzoek bepaalt dat het College bij deze kantoren geen eendoordeel uitbrengt. Uit de resultaten van de uitgevoerde periodieke kwaliteitsonderzoeken bij de kantoren die niet beschikken over een vergunning op grond van de Wta blijkt dat bij 81 kantoren (72 %) het stelsel van kwaliteitsbeheersing voldoet aan het bepaalde bij of krachtens de Wet op de Registeraccountants. Bij 32 kantoren (28%) voldoet het stelsel van kwaliteitsbeheersing niet aan het bepaalde bij of krachtens de Wet op de Registeraccountants.

Aangezien bij kantoren die beschikken over een Wta-vergunning door het College geen eendoordeel wordt vastgesteld, is het niet mogelijk een algemene conclusie uit de resultaten van de onderzochte populatie te trekken. Uit het feit dat bij 28 % van de kantoren zonder Wta-vergunning het stelsel van kwaliteitsbeheersing niet voldoet, mag evenwel worden afgeleid dat kwaliteitsverbetering – en dus ook kwaliteitsonderzoek – noodzakelijk is. Nagenoeg alle kantoren hebben van het College één of meerdere aanbevelingen ter verbetering van het stelsel van kwaliteitsbeheersing gekregen.

Bij de uitvoering van de kwaliteitsonderzoeken is gebleken dat veel kantoren een gewenningsperiode nodig hebben voor de implementatie van nieuwe regelgeving.

Uit de van de kantoren ontvangen reacties op de door het College gegeven aanbevelingen blijkt dat daarvan een positief effect uitgaat. Voor de kantoren zijn de gegeven aanbevelingen aanleiding om nog eens goed naar de opzet en werking van het interne stelsel van

kwaliteitsbeheersing te kijken en verbeteringen door te voeren. Met name op dossierniveau is bij vrijwel alle kantoren nog de nodige ruimte voor verbetering geconstateerd. Kwaliteitsonderzoeken geven de kantoren dus een extra kwaliteitsimpuls. Evaluatie wijst uit dat de uitgevoerde kwaliteitsonderzoeken door de kantoren ook goed worden gewaardeerd.

Op basis van het voorgaande mag worden geconcludeerd dat het doel van de Verordening Kwaliteitsonderzoek wordt bereikt.

In dit verslagjaar was er nog geen aanleiding om thematische onderzoeken dan wel incidentenonderzoeken uit te voeren. In paragraaf 4 worden de onderzoeksresultaten van de uitgevoerde periodieke kwaliteitsonderzoeken verder uitgewerkt.

2. Ontwikkelingen 2008 - 2009

Medio 2007 zijn door het bestuur van het NIVRA de toetsingswerkzaamheden onder de voorheen geldende Verordening op de kwaliteitstoetsing stopgezet, omdat de inwerkingtreding van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) het ontwikkelen van een nieuw toetsingsregime noodzakelijk maakte. Met de inwerkingtreding van de Wta op 1 oktober 2006 is namelijk het toezicht op de uitvoering van wettelijke controles opgedragen aan de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

In de tweede helft van 2007 is een business plan ontwikkeld voor een nieuw toetsingsregime dat in de ledenvergadering van december 2007 is behandeld. Dit business plan is vervolgens in de loop 2008 nader uitgewerkt in regelgeving. Over de voorstellen voor regelgeving zijn de leden geconsulteerd, waarna in de ledenvergadering van december 2008 de Verordening Kwaliteitsonderzoek is vastgesteld. Deze verordening en de daarbij behorende regelgeving is op 1 januari 2009 in werking getreden. Dit is derhalve het eerste verslag dat conform artikel 29 van deze verordening wordt uitgebracht.

Nieuwe Verordening Kwaliteitsonderzoek

Het doel van het kwaliteitsonderzoek is de bevordering van de kwaliteit van de beroepsuitoefening. Het aspect van handhaving van de naleving van de beroepsregels is van belang, maar vormt niet het primaire motief voor het kwaliteitsonderzoek.

De belangrijkste verschillen van de kwaliteitsonderzoeken nieuwe stijl ten opzichte van de voorheen geldende Verordening op de kwaliteitstoetsing worden hieronder kort weergegeven.

- Het periodieke kwaliteitsonderzoek omvat een beoordeling gericht op de vraag of het interne stelsel van kwaliteitsbeheersing van accountantskantoren en accountantsafdelingen met betrekking tot assurance en aan assurance verwante opdrachten in opzet en werking voldoet aan het bepaalde bij of krachtens de Wet op de Registeraccountants. Er vindt geen onderzoek meer plaats naar wettelijke controleopdrachten, omdat dit tot het toezichtdomein van de AFM behoort.
- Bij kantoren met een Wta-vergunning bevat het verslag van het kwaliteitsonderzoek geen eindoordeel.
- Het eindoordeel kan zijn dat het interne stelsel van kwaliteitsbeheersing voldoet aan het bepaalde bij of krachtens de Wet op de Registeraccountants, of niet voldoet aan het bepaalde bij of krachtens de Wet op de Registeraccountants. Het oordeel “voldoende, maar vatbaar voor verbetering” uit de voorheen geldende verordening is komen te vervallen.
- In het verslag van het kwaliteitsonderzoek kan het College aanbevelingen ter verbetering geven. De mogelijkheid tot het geven van aanwijzingen, zoals de voorheen geldende verordening die kende, is komen te vervallen. Accountantskantoren en accountantsafdelingen zijn wel verplicht schriftelijk aan te geven op welke wijze en binnen welke termijn de gegeven aanbevelingen worden opgevolgd.
- Bij accountantskantoren of -afdelingen die “een onvoldoende” behalen, vindt in principe een vervolgonderzoek plaats. Het verplichte verbeterplan en de hertoetsing bij het oordeel onvoldoende uit de voorheen geldende verordening zijn komen te vervallen.
- Het niet of onvoldoende opvolgen van gegeven aanbevelingen of een herhaalde “onvoldoende” behoeft onder de huidige verordening niet meer automatisch te leiden tot een advies aan het bestuur om een tuchtactie tegen de betrokken accountant(s) te starten. In het kader van de handhaving laat de verordening deze mogelijkheid echter wel open,

bijvoorbeeld bij ernstige recidive of het niet meewerken aan de uitvoering van een onderzoek.

- De verordening kent naast het periodieke kwaliteitsonderzoek ook het thematisch onderzoek en het incidentenonderzoek. Er kan een thematisch onderzoek worden ingesteld naar een specifiek aspect van de uitvoering van assurance- of aan assurance verwante opdrachten indien bijvoorbeeld het vertrouwen in de werkzaamheden van de accountant daartoe aanleiding geeft. Een incidentenonderzoek richt zich op door een met name genoemde accountant uitgevoerde assurance- of aan assurance verwante opdracht en kan onder meer worden geïnitieerd op basis van signalen uit het maatschappelijk verkeer.
- Voor de uitvoering van kwaliteitsonderzoeken zijn tarieven vastgesteld die zijn opgenomen in een afzonderlijke Verordening Tarieven kwaliteitsonderzoek.

In de Verordening Kwaliteitsonderzoek is een overgangsbepaling opgenomen voor onder de voormalige Verordening op de kwaliteitstoetsing aangevallen (her)toetsingen.

3. Werkzaamheden 2008 – 2009

Het voormalige College Toetsing Kwaliteit en vanaf 1 januari 2009 ook het College Kwaliteitsonderzoek hebben in de aanloop naar de inwerkingtreding van de Verordening Kwaliteitsonderzoek en de start van de kwaliteitsonderzoeken voorbereidende werkzaamheden verricht, waarop in deze paragraaf nader wordt ingegaan.

Het jaar 2008 heeft geheel in het teken gestaan van de voorbereiding van de kwaliteitsonderzoeken nieuwe stijl. Er is een nieuwe verordening en daarmee samenhangende regelgeving opgesteld:

- de Verordening Kwaliteitsonderzoek;
- de Verordening Tarieven kwaliteitsonderzoek;
- de Beleidsregel Kwaliteitsonderzoek;
- Besluit mandaat en machtiging CKO (een bestuursbesluit houdende regels inzake mandaat en machtiging aan het College Kwaliteitsonderzoek);
- een Reglement van orde College Kwaliteitsonderzoek;
- Delegatie- en uitvoeringsbesluit Verordening Kwaliteitsonderzoek (een bestuursbesluit houdende regels inzake delegatie van kwaliteitsonderzoeken aan de NOvAA);
- Eisen kwaliteitsborgingsysteem (in het kader van een accreditatie te stellen eisen aan een kwaliteitsborgingsysteem).

De Verordening Kwaliteitsonderzoek en de Verordening Tarieven kwaliteitsonderzoek zijn vastgesteld in de ledenvergadering van 11 december 2008. De overige daarmee samenhangende regelgeving is door het bestuur van het NIVRA vastgesteld in zijn vergadering van 11 december 2008. Alle regelgeving is in werking getreden op 1 januari 2009.

De kwaliteitsonderzoeken op basis van de nieuwe regelgeving zijn meer gericht op de verbetering van de kwaliteit van de beroepsuitoefening (het verbetermodel) dan op de handhaving van de naleving van de regelgeving (handhavingmodel).

Op grond van de nieuwe regelgeving is aan de NOvAA de bevoegdheid tot het uitvoeren van periodieke en vervolgonderzoeken verleend bij accountantskantoren en accountantsafdelingen waar meer Accountants-Administratieconsulenten aan verbonden zijn dan registeraccountants. Aan SRA is op grond van de regelgeving accreditatie verleend voor het uitvoeren van kwaliteitsonderzoeken bij de leden van SRA namens het NIVRA.

Daarnaast zijn de vragenlijsten die worden gebruikt voor het uitvoeren van de kwaliteitsonderzoeken in de loop van 2008 aangepast aan de geldende wet- en regelgeving. Deze vragenlijsten zijn geïmplementeerd in een geheel vernieuwde Kwaliteitsonderzoekapplicatie, een softwareapplicatie waarmee de onderzoeken worden uitgevoerd.

Vooruitlopend op de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving is in september 2008 een monitoringvragenlijst uitgestuurd naar alle accountantskantoren. Op basis van de daarmee verkregen informatie heeft in november 2008 een selectie plaatsgevonden van te onderzoeken kantoren. In deze selectie zijn de kantoren meegenomen waarbij op grond van de Verordening op de kwaliteitstoetsing een hertoetsing was vereist. Kantoren die beschikten over een Wta-vergunning zijn nog buiten de selectie gebleven. Alle kwaliteitsonderzoeken bij de in 2008

geselecteerde kantoren zijn begin 2009, na de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving, aangevangen.

In maart 2009 is de monitoringvragenlijst 2009 aan alle kantoren gezonden, waarna in juni 2009 de selectie van in 2009 te onderzoeken kantoren heeft plaatsgevonden. In deze selectie zijn wel kantoren met een Wta-vergunning opgenomen evenals de kantoren met een Wta-vergunning waarbij op grond van de Verordening op de kwaliteitstoetsing een hertoetsing was vereist.

Voorts is de samenstelling van zowel het College als het bureau afgestemd op de nieuwe taakstelling. Zie hiervoor verder Bijlage 2.

In het verslagjaar is het College in overleg getreden met het Institute of Internal Auditors in Nederland (IIA), de beroepsorganisatie van IT-auditors (NOREA) en het Samenwerkingsverband Kwaliteitstoetsing Overheidsaccountants (KOA) over de uitvoering van kwaliteitsonderzoeken bij accountantsafdelingen waarin interne en overheidsaccountants alsmede IT-auditors samenwerken. Doel van dit overleg is om te komen tot accreditatie van of samenwerking met de genoemde organisaties in het kader van de kwaliteitsonderzoeken bij interne en overheidsaccountants en Register EDP-auditors (RE's).

Eind november 2009 is er een evaluatiebijeenkomst gehouden met alle onderzoekers die in 2009 kwaliteitsonderzoeken hebben uitgevoerd. Tijdens deze bijeenkomst is teruggeblikt op de aanloop naar en uitvoering van de kwaliteitsonderzoeken nieuwe stijl. De conclusie is dat deze goed zijn verlopen. Tijdens deze bijeenkomst zijn wel verbeterpunten gesignaleerd die zullen worden meegenomen bij de voorbereiding en uitvoering van de kwaliteitsonderzoeken bij de in 2010 te selecteren kantoren.

Het College heeft eind 2009 mede aan de hand van de bevindingen uit de evaluatiebijeenkomst criteria vastgesteld aan de hand waarvan begin 2010 het onderzoekersbestand zal worden geëvalueerd. Doel hiervan is de bewaking van de kwaliteit en een verdere professionalisering van de onderzoekers. Voorts is besloten een cursus voor onderzoekers te ontwikkelen waarin o.a. best practices zullen worden gedeeld.

4. Onderzoeksresultaten 2009

In het verslagjaar 2009 zijn onder verantwoordelijkheid van het College Kwaliteitsonderzoek (CKO) in totaal 204 kwaliteitsonderzoeken uitgevoerd (zie bijlage 1 voor een specificatie). In de onderzoeksresultaten worden ook de kwaliteitsonderzoeken verantwoord die bij delegatie zijn uitgevoerd door de Raad van Toezicht Beroepsuitoefening Accountants-Administratieconsulenten (RvTBAA) en op grond van de verleende accreditatie zijn uitgevoerd door de Samenwerkende Registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten (SRA).

De Verordening Kwaliteitsonderzoek bepaalt in artikel 11 lid 2 dat een eindoordeel wordt vastgesteld bij accountantskantoren die niet beschikken over een vergunning op grond van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta). Artikel 11 lid 3 bepaalt dat het oordeel luidt:

- a. positief: het stelsel van kwaliteitsbeheersing voldoet in opzet en werking aan het bepaalde bij of krachtens de Wet op de Registeraccountants;
- b. negatief: het stelsel van kwaliteitsbeheersing voldoet niet in opzet en werking aan het bepaalde bij of krachtens de Wet op de Registeraccountants (gerubriceerd in de tabel als “onvoldoende”)

Accountantskantoren waarbij een periodiek kwaliteitsonderzoek is uitgevoerd en die beschikken over een vergunning op grond van de Wta zijn derhalve op grond van de Verordening Kwaliteitsonderzoek gerubriceerd in de kolom “geen oordeel”.

Zowel de Raad van Toezicht Beroepsuitoefening Accountants-Administratieconsulenten (RvTBAA) als SRA stellen echter wel eindoordelen vast bij accountantskantoren die beschikken over een vergunning op grond van de Wta. De RvTBAA heeft daarover afspraken gemaakt met de Autoriteit Financiële Markten (AFM). SRA heeft een convenant afgesloten met AFM en toetst in het kader van de reguliere SRA-toetsingen op grond van dat convenant ook de wettelijke controleopdrachten ten behoeve van AFM en stelt voor elke toetsing een eindoordeel vast. In dit verslag worden deze resultaten echter conform de vereisten van de Verordening Kwaliteitsonderzoek gepresenteerd en derhalve gerubriceerd onder de categorie “geen eindoordeel”.

Resultaten

De resultaten van de 204 onder verantwoordelijkheid van het College per 1 maart 2010 afgeronde kwaliteitsonderzoeken worden weergegeven in onderstaande tabel.

	Eindoordeel			Totaal
	<i>Voldoende</i>	<i>Onvoldoende</i>	<i>Geen eindoordeel *)</i>	
2008	54	26	3	83
2009	27	6	88	121
<i>Totaal</i>	<i>81</i>	<i>32</i>	<i>91</i>	<i>204</i>

*) Dit betreft de kantoren met een Wta-vergunning waar op grond van artikel 11 lid 2 van de Verordening Kwaliteitsonderzoek geen eindoordeel wordt uitgebracht.

Aanbevelingen en vervolgonderzoeken

In de meeste gevallen heeft het College in het definitieve verslag van het uitgevoerde kwaliteitsonderzoek op grond van artikel 11 lid 1 van de Verordening Kwaliteitsonderzoek één of meerdere aanbevelingen ter verbetering van geconstateerde tekortkomingen gedaan. Hieronder worden de meest voorkomende aanbevelingen vermeld:

- aanbevelingen ter zake van het stelsel van kwaliteitsbeheersing:
  - het invoeren of verbeteren van het kwaliteitshandboek;
  - het voldoen aan bepalingen uit de Nadere Voorschriften Accountantskantoren ter zake van assurance opdrachten en de Nadere Voorschriften Accountantskantoren ter zake van aan assurance verwante opdrachten; veel voorkomende aanbevelingen zijn: afsluiten of aanpassen van een beroepsaansprakelijkheidsverzekering en het regelen van waarneming;
  - het voldoen aan bepalingen uit de Nadere Voorschriften Permanente Educatie;
  - het voldoen aan de bepalingen uit de Wwft;
- aanbevelingen op dossierniveau:
  - dossiers vrijwillige controleopdrachten:
    - invoeren of verbeteren van risicoanalyse en/of bepaling van de materialiteit;
    - meer specifiek maken van werkprogramma's
    - meer vastleggen of verbeteren van vastleggingen;
    - naleven van verslaggevingsvereisten;
  - dossiers samenstellingsopdrachten:
    - gebruikmaken van of verbeteren (procedures rond) opdrachtbevestigingen;
    - gebruikmaken van bevestigingen bij de jaarrekening;
    - meer specifiek maken van werkprogramma's;
    - meer vastleggen of verbeteren van vastleggingen;
    - naleven van verslaggevingsvereisten
    - tekst van de samenstellingsverklaring aanpassen;

Vervolgonderzoeken

Kantoren die van het College aanbevelingen ter verbetering van het interne stelsel van kwaliteitsbeheersing krijgen, worden op grond van artikel 11 lid 4 van de Verordening Kwaliteitsonderzoek gevraagd binnen zes weken aan te geven op welke wijze en binnen welke termijn de gegeven aanbevelingen zullen worden opgevolgd. Het College bepaald aan de hand van de ontvangen reacties of er wel of geen vervolgonderzoek zal worden ingesteld.

Het College heeft daarvoor de volgende gedragslijn vastgesteld:

- bij een oordeel onvoldoende zal een vervolgonderzoek worden ingesteld, tenzij het evident is dat formele tekortkomingen op korte termijn aantoonbaar kunnen worden opgelost en er geen zwaarwegende aanbevelingen op dossierniveau zijn;
- bij een oordeel voldoende zal geen vervolgonderzoek worden ingesteld tenzij er zwaarwegende omstandigheden zijn die aanleiding geven het opvolgen van aanbevelingen in een vervolgonderzoek vast te stellen;
- bij kantoren met een Wta-vergunning zal het instellen van een vervolgonderzoek afhangen van de aard en zwaarte van de gegeven aanbevelingen.

In het verslagjaar is door het College besloten dat bij 22 kantoren een vervolgonderzoek zal worden ingesteld. De eerste vervolgonderzoeken zullen in het eerste kwartaal van 2010 plaatsvinden.

Amsterdam, 24 maart 2010

Bijlage 1

Samenstelling onderzoekspopulatie

In 2008 en 2009 heeft het College kantoren geselecteerd die in aanmerking kwamen voor een periodiek kwaliteitsonderzoek. Alle onderzoeken zijn uitgevoerd onder de Verordening Kwaliteitsonderzoek en zijn om die reden aangevangen na inwerkingtreding van deze verordening op 1 januari 2009. In onderstaande tabel wordt de stand van zaken per 1 maart 2010 weergegeven.

CKO-onderzoeken

	2008	2009	Totaal
Geselecteerde kantoren	150	99	249
Geannuleerde onderzoeken *)	36	14	50
Onderhanden onderzoeken RvTBAA	3	10	13
	39	24	63
<i>Uit te voeren onderzoeken</i>	<i>111</i>	<i>75</i>	<i>186</i>
Uitgestelde onderzoeken **)	9	10	19
Onderhanden onderzoeken ***)	19	29	48
	28	39	67
<i>Afgeronde onderzoeken per 1 maart 2010</i>	<i>83</i>	<i>36</i>	<i>119</i>

*) wegens fusie, overname, beëindiging praktijk etc.

**) kantoren kunnen op grond van artikel 8 van de Beleidsregel Kwaliteitsonderzoek tijdelijk uitstel verkrijgen voor het kwaliteitsonderzoek

***) dit betreft overwegend onderzoeken die na een aanvankelijk uitstel zijn aangevangen.

Onder verantwoordelijkheid van het College Kwaliteitsonderzoek zijn in 2009 ook door de Raad van Toezicht Beroepsuitoefening Accountants-Administratieconsulenten (bij delegatie) en SRA (als geaccrediteerde organisatie) kwaliteitsonderzoeken uitgevoerd. In onderstaande tabel wordt de totale onderzoekspopulatie weergegeven.

CKO-onderzoeken 2009	119
Toetsingen RvTBAA 2009	4
Toetsingen SRA 2009	81

Totaal per 31 december 2009 afgeronde onderzoeken	204

De resultaten van deze 204 kwaliteitsonderzoeken worden in paragraaf 4 weergegeven.

Bijlage 2

Taakuitoefening CKO

Het College Kwaliteitsonderzoek (CKO) is een door het bestuur van het NIVRA krachtens de Verordening Kwaliteitsonderzoek ingesteld orgaan. Met het Besluit mandaat en machtiging CKO (een bestuursbesluit houdende regels inzake mandaat en machtiging aan het College Kwaliteitsonderzoek) zijn de uitvoerende taken krachtens de Verordening Kwaliteitsonderzoek en de Beleidsregel Kwaliteitsonderzoek gemandateerd aan het College.

Het College is belast met het uitvoeren van de volgende taken:

- het selecteren van de te onderzoeken accountantskantoren en -afdelingen;
- het accrediteren van (beroeps)organisaties;
- het selecteren van onderzoekers voor het uitvoeren van de kwaliteitsonderzoeken;
- het samenstellen van de onderzoeksteams voor de uitvoering van de kwaliteitsonderzoeken;
- het in kennis stellen van het kwaliteitsonderzoek en het onderzoeksteam aan de geselecteerde accountantskantoren en -afdelingen;
- het behandelen van bezwaren tegen het aangekondigde kwaliteitsonderzoek en het onderzoeksteam;
- het vaststellen en onderhouden van werkprogramma's voor de uitvoering van de kwaliteitsonderzoeken;
- het beslechten van meningsverschillen tussen te onderzoeken organisaties en het onderzoeksteam;
- het toetsen van de verslagen van de onderzoeksteams over de uitgevoerde kwaliteitsonderzoeken;
- het uitbrengen van een eindoordeel over de uitgevoerde kwaliteitsonderzoeken met uitzondering van de kantoren die een Wta-vergunning hebben;
- het geven van aanbevelingen ter verbetering van de interne stelsels van kwaliteitsbeheersing van de onderzochte accountantskantoren en -afdelingen;
- het zonodig uitbrengen van een voorstel voor een tuchtrechtelijke actie krachtens de Verordening Kwaliteitsonderzoek;
- het jaarlijks aan het bestuur van het NIVRA uitbrengen van een geanonimiseerd verslag over de uitgevoerde kwaliteitsonderzoeken en werkzaamheden;
- overige uit de Verordening voortvloeiende werkzaamheden.

Daarnaast volgt het College relevante (internationale) maatschappelijke en beroepsontwikkelingen en onderhoudt (internationale) contacten met relevante organisaties, zoals de FEE. Het College adviseert het bestuur in aangelegenheden die verband houden met het kwaliteitsonderzoek en/of de kwaliteit van de beroepsuitoefening van registeraccountants die werkzaam zijn in de accountantsfunctie. Het College verzorgt tevens de informatievoorziening over de (uitvoering van) kwaliteitsonderzoeken.

Werkwijze

In het Reglement van orde College Kwaliteitsonderzoek wordt de werkwijze van het College nader uitgewerkt. Dit reglement bepaalt:

- de formele vereisten waaraan vergaderingen moeten voldoen;
- de benoeming van een plaatsvervangend voorzitter;
- de wijze van besluitvorming;
- de vereiste onpartijdigheid van de collegeleden.

Het College Kwaliteitsonderzoek vergadert in principe eenmaal per maand of zoveel vaker als nodig is voor een goede voortgang van de werkzaamheden.

Samenstelling CKO

Per 1 januari 2009 zijn als leden van het College Kwaliteitsonderzoek benoemd: C.J. Bijvoet RA als voorzitter en O. van Agthoven RA, drs. M.A.Bongers RA, drs. J.M.M. Dumoulin RA en A. Kastelein RA.. In augustus 2009 is C.J. Bijvoet RA terugtreden als lid en voorzitter van CKO en is O. van Agthoven RA benoemd tot voorzitter. In de plaats van C.J. Bijvoet RA is tot lid van het College benoemd O. Opzitter RA.

Bureau

Binnen het bureau dat het College ondersteunt hebben er enkele personele wijzigingen plaatsgevonden. Het dienstverband met P.H. Oldenziel RA (directeur kwaliteitsonderzoek) is vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd per 1 oktober 2009 beëindigd. Ook het dienstverband met C.G. Gerestein RA (plaatsvervangend directeur) is per 31 december 2009 beëindigd. Per 1 oktober 2009 is A.J.M. Werring benoemd tot hoofd kwaliteitsonderzoek. Bij het bureau zijn ten behoeve van CKO voorts werkzaam R.T. van der Heide RA (stafmedewerker) en mevrouw P.R. Kartutu (management assistent). Voorts verleend binnen het NIVRA-bureau de heer P.F.M. Hurks RA vaktechnische ondersteuning aan het College.